

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY DOBRZYNIEWO DUŻE ZA 2021 ROK

Dobrzyniewo Duże, kwiecień 2022 r.

1. Wprowadzenie

1.1. Cel przygotowania analizy

Niniejszy dokument stanowi roczną analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Dobrzyniewo Duże za 2021 rok. Analiza została sporządzona w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Analiza swoim zakresem obejmuje:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ww. ustawy;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
- 8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- 9) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Głównym celem przygotowania niniejszej analizy jest dostarczenie niezbędnych informacji dla stworzenia efektywnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

1.2. Podstawa prawna sporządzenia analizy

Analizę sporządzono na podstawie art. 3 ust. 2 pkt 10, w związku z art. 9tb. ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm).

2. Zagadnienia ogólne

Od 1 lipca 2013 roku na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże obowiązuje *nowy system* gospodarki odpadami komunalnymi, który nałożył obowiązek na Gminę odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę. Głównym celem znowelizowanej ustawy jest ograniczenie składowania zmieszanych odpadów komunalnych i odpadów ulegających biodegradacji na składowiskach, zwiększenie udziału odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych (papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali), zmniejszenie ilości dzikich wysypisk oraz palenia śmieci w domowych kotłowniach.

Gmina Dobrzyniewo Duże w dniu 01.02.2020 r. zawarła umowę z Firmą Koma Białystok Spółka z ograniczoną z siedzibą w Białymstoku przy ul. Gen. George'a Smitha Patrona nr 8, 15-688 Białystok wyłonioną w drodze przetargu nieograniczonego na świadczenie usługi w zakresie odbioru i transportu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych znajdujących się w granicach administracyjnych Gminy Dobrzyniewo Duże na okres od dnia podpisania umowy do dnia 31.01.2021 r. W dniu 1 lutego 2021 r. Gmina zawarła umowę na wykonanie w/w usługi z Przedsiębiorstwem Komunalnym Gospodarki Odpadami „Czyste Środowisko: Sp. z o.o., Studzianki, ul. Spółdzielcza 11, 16-010. Umowa została zawarta na czas określony tj. od dnia jej zawarcia do dnia 31.12.2021 r.

Gmina Dobrzyniewo Duże w dniu 2 listopada 2010 r. zawarła porozumienie międzygminne pomiędzy Gminą Dobrzyniewo Duże a Miastem Białystok w sprawie powierzenia Miastu zadania w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w związku z realizacją przez Miasto projektu pn.: „Zintegrowany system gospodarki odpadami dla aglomeracji białostockiej”. Porozumienie to zostało anektowane w dniu 04.02.2019r. Od 04.02.2019 roku odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych transportowane były do Instalacji zgodnie z zawartym w/w Porozumieniem.

Zgodnie z podjętymi uchwałami Rady Gminy Dobrzyniewo Duże systemem gospodarowania odpadami komunalnymi zostały objęte nieruchomości zamieszkałe. Systemem nie zostały objęte nieruchomości niezamieszkałe m.in.: szkoły,

urzędy, placówki usługowe i handlowe oraz nieruchomości na których prowadzona jest działalność gospodarcza. Właściciele tych nieruchomości mają nadal obowiązek zawarcia umów indywidualnych.

Główny dochód stanowią wpłaty mieszkańców z tytułu odbioru odpadów komunalnych w wysokości 2.075.199,33 zł. Gmina otrzymała też dochód z tytułu kosztów upomnień 14.841,22 zł oraz odsetek za nieterminowe wpłaty 2.972,09 zł.

W 2021 roku wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowiła iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty od jednego mieszkańca. Dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy zagospodarowują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych przysługuje zwolnienie z części opłaty (uchwała Nr XIX/144/20 Rady Gminy Dobrzyniewo Duże z dnia 28 lutego 2020r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty).

Jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, ustala się podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w trzykrotnej wysokości, za każdy miesiąc nie wypełniania obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Tabela 1. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych z terenu gminy w 2020 r. wg harmonogramu sporządzonego przez firmę wywozową:

Rodzaj odpadów komunalnych	Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych
Odpady zebrane selektywnie: metale i tworzywa sztuczne (w tym opakowania wielomateriałowe)	jeden raz w miesiącu
Odpady zebrane selektywnie: papier i szkło	jeden raz na kwartał
Odpady zmieszane i ulegające biodegradacji	w miesiącach: styczeń, luty, marzec, listopad, grudzień -jeden raz w miesiącu
	w miesiącach: kwiecień, maj, czerwiec, lipiec, sierpień, wrzesień, październik – jeden raz na dwa tygodnie
meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (w ramach prowadzonych zbiórek)	dwa razy w roku

Od kwietnia 2020 roku obowiązuje następująca miesięczna stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- 20,00 zł od jednego mieszkańca za odpady zbierane w sposób selektywny,
- 1,00 zł zwolnienia od jednego mieszkańca z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy zagospodarowują bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostownikach przydomowych,
- 60 zł od jednego mieszkańca za każdy miesiąc niewypełniania obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

2.1. Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych

Zgodnie z art. 3 ust 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w miejscowości Pogorzałka został utworzony Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, do którego mieszkańcy mogli dostarczać odpady tj.: papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów, odpady zielone, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony do 4 szt. na rok od właściciela nieruchomości, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, odpady budowlane i

rozbiórkowe pochodzące z remontów prowadzonych samodzielnie w ilości do 1 m³ na rok od gospodarstwa domowego, odpady niebezpieczne, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, odpady tekstylne i odzież.

W 2021 roku Punkt czynny był przez 4 soboty w miesiącu od godz. 08:00 do godz. 14:00. Przeterminowane leki można było wrzucać do pojemników ustawionych w aptekach natomiast zużyte baterie do pojemników znajdujących się w obiektach użyteczności publicznej tj.: w Urzędzie Gminy, w placówkach oświatowych i kulturalnych na terenie gminy.

3. Możliwość przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W dniu 6 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1579), która zniosła zapisy dotyczące instalacji regionalnych zastępując je pojęciem instalacji komunalnych. W praktyce oznacza to, że odpady z terenu gminy mogą trafiać do każdej instalacji w Polsce, która posiada miano instalacji komunalnej.

Gmina Dobrzyniewo Duże w dniu 2 listopada 2010 r. zawarła porozumienie międzygminne pomiędzy Gminą Dobrzyniewo Duże a Miastem Białystok w sprawie powierzenia Miastu zadania w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych w związku z realizacją przez Miasto projektu pn.: „Zintegrowany system gospodarki odpadami dla aglomeracji białostockiej”, które aneksowano w dniu 04.02.2019r. Od 04.02.2019 roku odpady komunalne odebrane z nieruchomości zamieszkałych kierowane były wyłącznie do instalacji ZUOK Białystok i ZUOK Hryniewicze.

W ramach Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewicach funkcjonują następujące instalacje:

- do składowania odpadów o zdolności przyjmowania ponad 10 ton odpadów na dobę i całkowitej pojemności ponad 25 000 ton,
 - do mechanicznego przetwarzania odpadów innych niż zmieszane odpady komunalne o zdolności przetwarzania do 36 000 Mg/rok przy pracy jednozmianowej, z możliwością pracy na dwie lub trzy zmiany – „stara sortownia”,
 - do mechanicznego przetwarzania odpadów o zdolności przetwarzania do 40 000 Mg/rok dla odpadów komunalnych zbieranych selektywnie lub do 120 000 Mg/rok dla niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych przy pracy na dwie zmiany – „nowa sortownia”,
 - do biologicznego przetwarzania odpadów (biostabilizacja odpadów) o zdolności przetwarzania do 20 000 Mg/rok,
 - do biologicznego przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów (kompostownia odpadów) o zdolności przetwarzania (łącznie dla procesów odzysku i unieszkodliwiania) do 13 000 Mg/rok,
 - do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego o zdolności przetwarzania do 2 500 Mg/rok,
 - do mechanicznego przetwarzania odpadów (rozdrabniacz Doppstadt) o zdolności przetwarzania do 60 Mg/h.
- Natomiast na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku eksploatowane są:
- instalacja I1 – instalacja do termicznego przekształcania stałych odpadów komunalnych (spalarnia odpadów) o wydajności 15,5 Mg/h, tj. 120 000 Mg/rok (przy wartości opałowej odpadów równej 7,5 MJ/kg) zlokalizowana w budynku procesowym,
 - instalacja I2 – instalacja do stabilizacji i zestalania popiołów oraz stałych pozostałości z procesu oczyszczania spalin o wydajności 23 Mg/dobę, tj. 8 600 Mg/rok zlokalizowana w budynku procesowym,
 - instalacja I3 – instalacja waloryzacji i dojrzwania żużli o wydajności 11,7 Mg/h, tj. 36 500 Mg/rok, zlokalizowana w budynku hali przyjęcia i waloryzacji żużla z wiatą dojrzwania żużla.

4. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

W ramach wywiązania się z ustawowego obowiązku zapewnienia porządku i czystości na terenie gminy został utworzony punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. PSZOK został utworzony przez Gminę Dobrzyniewo Duże. W PSZOK-u przyjmowane są odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy nieodpłatnie. Mieszkańcy samodzielnie dostarczają odpady do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Nakładów

inwestycyjnych wymaga remont pomieszczenia socjalnego. Brak jest konkretnych szacunków na temat nakładów finansowych do poniesienia w celu jego rozwoju.

5. Liczba mieszkańców (stan na 31 grudzień 2021 r.)

- a) liczba mieszkańców zgodnie z danymi pochodzącymi z rejestru mieszkańców gminy – 9 678 osób,
- b) liczba mieszkańców na podstawie złożonych przez właścicieli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi - 8 754 osób.

6. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ww. ustawy

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gmina jest zobowiązana zorganizować odbieranie odpadów komunalnych w przypadku właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów na odbiór odpadów komunalnych. Gmina Dobrzyniewo Duże w 2021 roku nie podejmowała działań, o których mowa w art. 6, ust. 6 – 12 ww. ustawy.

7. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy w 2021 roku

W roku 2021 na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże odebrano oraz zebrano następujące ilości odpadów komunalnych [Mg]:

Informacja o odebranych odpadach komunalnych		
L.p.	Kod i rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
1	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	23,9000
2	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	240,0000
3	15 01 07 Opakowania ze szkła	120,5400
4	20 01 01 Papier i tektura	85,6800
5	20 01 02 Szkło	43,9600
6	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	232,3000
7	20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1901,3000
8	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	45,9000
9	20 03 99 Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	2,3500
10	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	23,9000

{sprawozdania Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2021 rok}

Informacja o zebranych odpadach komunalnych w PSZOK - Pogorzalki 129A, 16-002 Dobrzyniewo Duże		
L.p.	Kod i rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
1	16 01 03 Zużyte opony	23,9200
2	17 01 01 Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	4,7200
3	17 01 02 Gruz ceglany	5,5600
4	17 01 07 Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	35,3400
5	17 09 04 Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	34,7000
6	20 01 01 Papier i tektura	19,0400

7	20 01 02 Szkło	13,7600
8	20 01 10 Odzież	12,6000
9	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,2800
10	20 01 39 Tworzywa sztuczne	36,8000
11	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	71,9400
12	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	149,1800

[opracowano na podstawie sprawozdania Wójta z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi za 2021 rok]

Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w 2021 r. z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże wynosi 3 240,8850 Mg.

W 2021 roku do ponownego użycia i poddanych recyklingowi zostało 699,2068 Mg odebranych i zebranych z terenu gminy. Do składowania przeznaczono pozostałości z sortowania o kodzie 19 12 12 w ilości 1,7929 Mg.

Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych z terenu Gminy Dobrzyniewo Duże w 2021 r. wyniosła 80,3200 Mg, z czego 70,0400 Mg poddano recyklingowi i innym procesom odzysku.

8. Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych obliczony został zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Osiągnięty przez Gminę poziom w 2021 roku wyniósł 21,74 %. Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w 2021 roku został przez Gminę Dobrzyniewo Duże osiągnięty.

9. Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcenia oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy

Na terenie Gminy Dobrzyniewo Duże w 2021 roku wytworzono 3 240,8850 Mg odpadów komunalnych, z czego do termicznego przekształcenia przekazano 1 348,7800 Mg przekazano do termicznego przekształcenia. Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcenia do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wynosi 0,4162.

10. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Łączny koszt funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w 2021 roku wyniósł 2.388.493,00 zł.

Gmina Dobrzyniewo Duże w 2021 roku poniosła łączny wydatek w wysokości 2.388.488,27 zł . Szczegółowe wydatki przedstawiają się następująco:

1. odbiór odpadów komunalnych - 1.314.683,97 zł, (w tym odbiór odpadów z Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych),
2. odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów – 977.344,10 zł (w tym odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów),
3. wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenia roczne, składki na ubezpieczenia społeczne, fundusz pracy, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, szkolenia pracowników - 67.262,03 zł,
4. opłaty pocztowe, prowizje bankowe, wydruk książeczek do opłat, aktualizacje programów - 23.201,18 zł,
5. materiały biurowe – 2.372,50 zł,
6. opłaty – 2.729,51 zł,
7. opłata za prąd – 894,98 zł,

Łączne wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2021 roku wyniosły 2.092.913,64 zł,

w tym wpłaty mieszkańców z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi: 2.075.100,33 zł, wpłaty z tytułu kosztów upomnień: 14.841,22 zł oraz odsetki za nieterminowe wpłaty: 2.972,09 zł. W roku 2021 nie stwierdzono nadwyżki.

W związku z tym, iż środki pozyskane z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi były niewystarczające na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, część kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi została pokryta z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi tj. w wysokości 313.387,94 zł.

11. Wnioski z przeprowadzonej analizy wraz z rekomendacjami, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi

1. Należy zwiększyć kontrolę segregacji „u źródła”, jak również zwiększyć kontrolę firm odbierających odpady w zakresie ich odbioru. Połączenie tych działań z odzyskiem w instalacjach pozwoli na osiągnięcie wymaganych poziomów.
2. Należy położyć większy nacisk na edukację mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów.